

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту організацій

**РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 073 "Менеджмент"**

**на тему: «Управління конкурентоспроможністю металообробного
підприємства»**

**Виконавець:
студент 11 групи
факультету Центр заочної
та вечірньої форми навчання
Сидоренко Сергій Олександрович**

/підпис/

**Науковий керівник:
к.е.н., доцент
Піскун Альона Валеріївна**

/підпис/

**ОДЕСА – 2025
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ**

Актуальність теми. Сьогодні підприємства змушені постійно пристосовуватися до змін внутрішніх і зовнішніх умов існування. Для досягнення успіху їм необхідно впроваджувати сучасні технології, щоб оптимізувати виробничі процеси та підвищити ефективність. Окрім того, зміни в уподобаннях клієнтів, правових нормах та інших регуляторних аспектах вимагають корегування стратегій, щоб відповідати новим викликам і мінімізувати загрози.

У конкурентному середовищі критично важливо оперативно реагувати на появу нових гравців або зміни в діях існуючих конкурентів. Врахування соціокультурних тенденцій допомагає компаніям гнучко змінювати свої підходи, відповідати на еволюцію споживчої поведінки та забезпечувати стабільне зростання в умовах нестабільності. Отже, розробка стратегії розвитку – це ключовий інструмент для ефективного управління змінами, який забезпечує довгострокову конкурентоспроможність і стабільність бізнесу.

Метою роботи є формування оптимальної стратегії розвитку підприємства для підвищення ефективності його діяльності.

Відповідно до мети в роботі поставлені та вирішені такі **завдання**:

- дослідження теоретичних основ стратегічного розвитку підприємства;
- проаналізувати основні тенденції агропромислового комплексу України;
- здійснити аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства;
- сформулювати напрями стратегічного розвитку ПП «СГП НІКА-АГРО» та оцінити їх доцільність.

Об'єкт дослідження – ПП «СГП НІКА-АГРО».

Предметом дослідження є процес формування стратегії розвитку аграрного підприємства.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої в роботі мети були використані методи: групування та систематизації, побудова схем, таблиць і графіків, методи аналізу фінансової звітності; методика Томпсона-Стрікланда та матриця Ансоффа.

Інформаційна база дослідження: статистичні дані Державної служби статистики України, наукові статті та монографії вітчизняних і зарубіжних учених, фінансова звітність та документи первинного, аналітичного та синтетичного обліку ПП «СГП НІКА-АГРО», комп'ютерні програми MS Word, MS Excel.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури (42 найменування). Загальний обсяг роботи становить 54 сторінки. Робота містить 21 таблицю, 11 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи управління конкурентоспроможністю підприємства» розглянуто особливості конкурентоспроможності як економічної категорії. Проаналізовано основний алгоритм здійснення аналізу існуючого рівня конкурентоспроможності підприємства та розкрито сутність методів.

У другому розділі «Оцінювання конкурентоспроможності ТОВ «ТРАНСМЕТ ЮА» проаналізовано основні тенденції металургійної галузі України. Наведена загальна характеристика підприємства, розраховані фінансові показники його діяльності. Проаналізовано можливі шляхи розвитку та розраховано ефективність одного із них.

ВИСНОВКИ

1. Для ефективного управління конкурентоспроможністю необхідно розуміти її багаторівневий характер (від продукції до держави) та ключові властивості, такі як динамічність, системність і залежність від зовнішніх факторів. Вирішення проблем, пов'язаних із низькою якістю продукції, економічною нестабільністю та слабким кадровим потенціалом, вимагає гнучких управлінських рішень та постійного розвитку конкурентних переваг.

Механізм управління конкурентоспроможністю — це цілісна система, що включає чітко визначені суб'єкти (управлінці), об'єкти (внутрішні бізнес-процеси), мету (успішний розвиток) та завдання (створення та примноження переваг). Його функціонування базується на комплексі управлінських функцій (планування, організація, контроль, мотивація тощо) та широкому спектрі принципів (від об'єктивності та системності до інноваційності та соціальної відповідальності).

Крім того, успішне управління неможливе без постійного аналізу внутрішніх і зовнішніх факторів впливу, а також без використання різноманітних інструментів (нормативно-правових, адміністративних, економічних, соціальних) та методів оцінювання (графічних, матричних, аналітичних, експертних).

2. До початку повномасштабного вторгнення металообробна галузь України відігравала ключову роль у національній економіці, складаючись із великої кількості великих та середніх підприємств. Вона не лише задовольняла внутрішній попит на металеву продукцію, але й активно експортувала її на міжнародні ринки. Розвиток металургії в Україні відображав загальносвітову тенденцію збільшення виробничих потужностей та обсягів випуску металопродукції, що спостерігалась у багатьох країнах.

Однак в умовах війни металургійні підприємства опинилися у складній ситуації. Під час військових конфліктів таким підприємствам потрібна особлива підтримка від держави у вигляді фінансування, програм кредитування, субсидій для збереження робочих місць, а також інвестицій у модернізацію обладнання та технологій.

3.ТОВ «Трансмет ЮА» має багаторічний досвід роботи на ринку металургійної продукції, має постійних клієнтів і постійно вдосконалюється, щоб відповідати вимогам сучасного промислового підприємства. Аналіз основних фінансово-економічних показників свідчить, що в останні роки компанії було непросто, але їй вдалося зберегти рентабельність, ліквідність і фінансову стабільність. Серед сильних сторін компанії – висококваліфікований персонал, вигідне розташування та інноваційний підхід.

У той же час, у порівнянні з основними конкурентами воно поступається за різноманітністю продукції та послуг. Це питання потребує вирішення, оскільки розширення асортименту покращить впізнаваність бренду, його репутацію та збільшить частку на ринку.

4. Для посилення конкурентних позицій ТОВ «Трансмет ЮА» запропоновано стратегію продуктової диференціації, зокрема виробництво сталі типу УНС, яка відзначається підвищеною міцністю, витривалістю, зниженою крихкістю та меншим вмістом сірки. Проведені розрахунки підтверджують, що впровадження цієї рекомендації є доцільним, оскільки це дозволить збільшити річний чистий прибуток компанії майже на 10 млн. грн.